

Anti-pest protocol Of Sociaal Veiligheidsplan

OBS Anne Frank

Papendrecht

2015-2016

Inleiding

Wat is pesten? Op de site van het Nederlands Jeugd Instituut staat het volgende:

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal en mobiel pesten. Kinderen of jongeren gebruiken dan het internet (bijvoorbeeld pesten via het chatten) of pesten elkaar door vervelende berichten via de mobiele telefoon te sturen.

- *Lindenberg, S. et al. (2005) Pesten. Over daders, slachtoffers, dader/slachtoffers en niet-betrokken leerlingen. In: Kind en adolescent, Jaargang 26, nr.3 05/09/2005 aug. 2005, pag.305-317.*
- *Currie, C. et al. (2012) Social determinants of health and well-being among young people. Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) study: international report from the 2009/2010 survey. Kopenhagen: WHO Regional Office for Europe*

Het Anti-pestbeleid op de Anne Frank kent drie componenten:

1. Preventie (inclusief het aanleren van positief gedrag)
2. Voorbeeldgedrag
3. Sancties

Voor onze school geldt dat preventie heel belangrijk is. De groep speelt een belangrijke rol. Hoe weerbaarder de groep, hoe kleiner de kans dat pesten voor zal komen. Als een kind een ander kind wil gaan pesten en andere leden van de groep keren zich hiervan af ('waar ben jij nu mee bezig', 'doe even gewoon', 'hou eens op', 'als je zo doet, hoef je even niet meer mee te doen'), voelt het slachtoffer zich sterk en wordt in bescherming genomen door de groep. Je krijgt dan het effect van 'stel je organiseert een oorlog en er komt niemand, dan heb je ook geen oorlog'.

Het team van de Anne Frank en de ouders/verzorgers spelen een belangrijke rol in dit geheel. Zij zullen het goede voorbeeld moeten geven en het goede gedrag aan moeten leren, inclusief het stellen en toepassen van grenzen.

Inhoud

Inleiding

Inhoud

Preventie

Ingrijpende gebeurtenis in het leven van een leerling

Voorbeeldgedrag

Sancties

Preventie

Het doel is om het leefklimaat binnen onze school zo positief mogelijk door alle betrokkenen te laten beleven, dat pestgedrag uiteindelijk geen voedingsbodem krijgt om uit te groeien.

Om dit doel te bereiken voeren wij, als team, enkele interventies uit.

- PBS
  - Kanjertraining
  - Rots en Water / drama
  - Leerlingenlijst (sociaal- en emotioneel)
  - Pestweek
  - Groepsvorming
1. PBS (Positive Behaviour Support); het doel is om de kinderen het juiste gedrag aan te leren op een positieve manier. Alle betrokkenen binnen onze schoolmuren leren kinderen gedragsverwachtingen aan. Deze gedragsverwachtingen worden middels posters en het juiste voorbeeldgedrag aangeleerd. Zodra iemand ander gedrag vertoont, verwijzen wij hem of haar naar onze kernwaarden.
  2. Kanjertraining; in de onder- en middenbouw wordt middels de Kanjermethode kinderen aangeleerd hoe zich te gedragen bij pestgedrag, hoe je je moet gedragen in een groep/met anderen, welke rollen je aan zou kunnen nemen, e.a. Ook hierbij is het voorbeeldgedrag van de leerkracht leidend.
  3. Rots en Water; binnen het team zijn leerkrachten aanwezig die vanuit de cursus Rots en Water de binding binnen een groep zouden kunnen versterken. Daarnaast zijn de werkvormen toe te passen binnen de lessen van drama.
  4. Leerlingenlijst;
    - elke leerkracht voert 2x per jaar de lijst sociaal- en emotionele ontwikkeling in met als doel kinderen te ondersteunen waar nodig.
    - Ook de leerlingen vullen 2x per jaar deze lijst in. Hierop geven zij aan hoe zij zich thuis, op school en/of bij de overblijf voelen.
    - De vertrouwenspersoon van onze school neemt de lijsten door en zal, waar nodig, in gesprek met kinderen gaan.
  5. Pestweek; deze week staat volledig in het teken hoe om te gaan met pestgedrag. De handelingen die aangeleerd worden, komen terug in concrete situaties. Doel is om kinderen weerbaarder te maken in mogelijke pestsituaties.
  6. Groepsvorming: de leerkracht is verantwoordelijk voor de groepsvorming. Het doel hiervan is om de groep zo te vormen dat er een sfeer heerst van: veiligheid, vertrouwen, samenwerken en een positief werk- en leerklimaat.

De leerkracht werkt hieraan door een aantal fases te doorlopen: forming - norming - storming - performing - adjourning

Voorbeeldgedrag is noodzaak

Als je wilt dat de leerlingen zich correct naar elkaar toe gedragen, moet je zelf als volwassenen het goede voorbeeld geven en correcte omgangsvormen hanteren. Volwassenen, zeker ook leerkrachten, moeten voorspelbaar gedrag vertonen. Dat vergroot het gevoel van veiligheid bij kinderen. Als volwassenen dienen we het af te keuren als een grens wordt overschreden. Centraal staan hierbij onze drie kernwaarden:

Onze gouden kernwaarden:

Wij, alle betrokkenen in en rondom onze school, dragen zorg voor:

1. Veiligheid
2. Respect
3. verantwoordelijkheid

Betrokkenen die zich niet houden aan de normen van de school, worden door de directeur hierop aangesproken.

Teamleden spreken elkaar aan op hun gedrag. Indien dit tot onvoldoende resultaat leidt, spreekt de directeur hen aan op het gedrag.

Sancties

Grenzen stellen is belangrijk om de veiligheid te kunnen garanderen. Natuurlijk mogen kinderen leren. Maar zij moeten ook leren dat er grenzen zijn waar je niet overheen kunt gaan. Deze kun je alleen aanleren door deze grenzen niet alleen uit te leggen en aan te leren, maar ook door ze te handhaven.

Bij overschrijding van de grenzen, wordt het protocol zoals dat is omschreven in het OPOPS document 'Aannamebeleid OPOPS, richtlijnen voor Toelaten, verwijzen, schorsen en verwijderen van leerlingen' toegepast.

Dit betreft het volgende (is ook opgenomen in de schoolgids):

Het uitgangspunt voor de gedragsregels is de visie op openbaar basisonderwijs. Dit protocol bestaat uit twee delen:

- De gedragsregels en afspraken binnen het openbaar basisonderwijs.
- Sancties bij overtreding van de gedragsregels

Zie formulier 7

GEDRAGSREGELS EN AFSPRAKEN

1. Alle mensen die bij de school betrokken zijn gaan respectvol met de kinderen en elkaar om.
2. Tolerantie is onlosmakelijk verbonden met openbaar basisonderwijs. Tolerantie vereist echter een duidelijke inzet van twee kanten. Leerlingen, ouders of medewerkers die niet bereid zijn hun eigen normen en waarden ter discussie te stellen –of sterker nog– om die redenen anderen afwijzen, horen niet thuis in het openbaar basisonderwijs.
3. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid de kinderen een veilige leeromgeving te bieden en medewerkers binnen het openbaar basisonderwijs ondersteunen elkaar daarin.
4. Gewenst gedrag wordt gestimuleerd door positief gedrag te belonen, medewerkers zorgen ervoor dat zij het goede voorbeeld geven, in het onderwijsprogramma wordt aandacht geschonken aan sociaal-emotionele vorming.
5. Op de scholen wordt gebruik gemaakt van een pestprotocol.
6. De medewerkers op de scholen dragen de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het handhaven van de schoolregels.
7. Er wordt voortdurend geïnvesteerd in het didactisch klimaat om te voorkomen dat leerproblemen uitmonden in gedragsproblemen.
8. Gedragsproblemen worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd. Ouders worden op de hoogte gebracht. Kinderen met gedragsproblemen worden regelmatig in een leerlingbespreking aan de orde gesteld. Indien nodig wordt een hulpplan opgesteld. Afhankelijk van de aard van de problematiek wordt externe hulp ingeschakeld.

SANCTIES BIJ OVERTREDING

1. Indien een leerling de gedragsregels overtreedt en daardoor een problematische situatie veroorzaakt, wordt deze leerling tijdelijk in een andere groep opgevangen. Dit is te beschouwen als een afkoelingsperiode. De collega voert geen straf uit, maar vangt slechts op. De groepsleerkracht bespreekt het voorval daarna met de leerling en legt eventueel een straf op.
2. Wanneer het kind volhardt in het overtreden van de gedragsregels wordt *formulier 7* ingevuld. Hierin worden de consequenties van de gedragingen beschreven. Bij geen verbetering wordt een 'gele kaart' uitgedeeld. Dit moet als een zeer ernstige waarschuwing beschouwd worden. De 'gele kaart' maakt zichtbaar dat er grenzen zijn overschreden.
3. Indien ondanks het uitdelen van een 'gele kaart' geen verbetering optreedt en het wangedrag leidt tot een onwerkbaar situatie voor medewerkers en overige leerlingen, vindt een externe time-out plaats. De ouders worden gebeld met het verzoek hun kind te komen halen. De dag daarop worden de ouders op de school uitgenodigd om vervolgspraken te maken om herhaling te voorkomen. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en aan de ouders en medewerkers verstrekt. De gemiste leerstof moet door de leerling in de eigen tijd worden ingehaald.
4. Leiden het uitdelen van de 'gele kaart' en de externe time-out nog niet tot verbetering, dan kan de school het bevoegd gezag verzoeken de leerling te schorsen. Een schorsing moet gezien worden als de allerlaatste waarschuwing.
5. Als het wangedrag na de schorsing aanhoudt, wordt de verwijderingsprocedure definitief in gang gezet. Als kinderen dan thuis komen te zitten wordt er aan gewerkt dat het kind naar een LOOP-opvang gaat. Hierbij worden verschillende instanties geïnformeerd.

